

PAULA McLAINOVÁ

autorka bestselleru

PAŘÍŽSKÁ MANŽELKA

LÉTALA JSEM ZA SLUNCEM

Pilotka Beryl Markhamová, baronka Blixenová a jejich milenec
Denys Finch Hatton... a vzpomínky na Afriku

Paula McLainová

LÉTALA JSEM ZA SLUNCEM

Od této autorky již vyšlo

Pařížská manželka

Paula McLainová

LÉTALA JSEM ZA SLUNCEM

Přeložila

Drahomíra Michnová

Tato kniha je historická fikce, jejímiž postavami jsou reálné známé osobnosti a jejíž děj je inspirován skutečnými událostmi. Podstatná část knihy včetně rozhovorů je ale buďto čistě dílem autorčiny fantazie, nebo neodpovídá skutečným předlohám.

Copyright © 2015 by Paula McLain
Translation © Drahomíra Michnová, 2015
Czech edition © Metafora, 2016

All rights reserved

ISBN (ePub)978-80-7359-728-3

*Mé rodině –
s láskou a nekonečnými díky –
a Letti Ann Christoffersenové,
která byla mou Lady D.*

„Naučila jsem se pozorovat, skládat svou důvěru do jiných rukou, než jsou mé vlastní. A také jsem se naučila bloudit. Naučila jsem se tomu, co potřebuje vědět každé snící dítě – že žádný obzor není tak daleko, abyste se nemohli dostat nad něj nebo ho překonat. To všechno jsem se naučila najednou. Ale pak přišla ještě spousta těžších věcí.“

– Beryl Markhamová, *Na západ s nocí*

„Jestliže je to v našich silách, musíme překročit omezující hranice svého života.“

– Karen Blixenová

PROLOG

*4. září 1936
Abingdon, Anglie*

Vega Gull je modrý jako páv se stříbrnými křídly, nádhernější než kterýkoli pták, jakého znám, a tak nějak patří mně, poletím v něm. Říká se mu *Messenger* a byl vyprojektován a sestrojen s velkou péčí a umem, aby dokázal to, co by mělo být nemožné – přeletět oceán na jeden jediný zátah, pět tisíc osm set kilometrů, černý chřtán a jinak nikde nic – a vzít mě s sebou.

Nastává soumrak, když do něj nastupuju. Nad letištěm se už řadu dní honí bouřky, nebe teď milostivě poskytl trochu skoupého světla. Do křídel bubnuje déšť jako do tympánů, z boku přicházejí poryvy větru, ale přesto prý nastalo to nejlepší počasí za celý měsíc. Víc než počasí mi ale dělá starost váha stroje. Gull je vybaven speciálním podvozkem, aby unesl větší zásobu oleje a benzínu. Pod křídla a ke kabině byly připevněny nádrže, které tvoří přiléhavou zeď kolem mého sedadla a jsou opatřené ventily tak, abych na ně dosáhla a mohla je i za letu povolit jenom dvěma prsty. Dostala jsem instrukce, že mám jednu nádrž napřed nechat úplně vyschnout, a než otevřu druhou, musím tu první zavřít, aby se nevytvořila vzduchová bublina. Motor může na chvíli přestat fungovat, ale pak znovu naskočí. Budu na to muset spoléhat. Budu muset spoléhat ještě na spoustu dalších věcí.

Na asfaltové ploše letiště vidím kaluže velikosti menších jezer, jejich hladina je našlehaná do bílé pěny. Fouká ostrý a neutuchající protivítr, nízké mraky působí skličujícím dojmem. Sešlo se tu několik novinářů a přátel, kteří mě chtěli vidět vzlétnout, ale nálada je nepopíratelně ponurá.

Každý, kdo ví, do čeho se hodlám pustit, se mě snaží přesvědčit, abych to nedělala. Ne dnes. Ne letos. Můžu toho rekordu dosáhnout i za příznivějšího počasí – ale já už zašla příliš daleko, než abych teď couvla. Uložím si do kabiny svůj košík s potravinami, do kapsy letecké kombinézy zastrčím placatku brandy a pak se vtěsnám do kokpitu; obepíná mě jako kůže. Hodinky mám vypůjčené od Jima Mollisona, jediného pilota, který se o tohle zatím pokusil a přežil. Mám také mapu, na níž je vyznačena moje trasa přes Atlantik, z Abingdonu do New Yorku, každý centimetr ledových vod, kterou se budu řídit, ale nejsou tam znázorněny ta prázdnota, osamělost ani strach. Přestože i tohle všechno je reálné jako cokoli jiného a já se budu muset poprat i s tím. Proletět skrze všechny ty propady a vzdušné kapsy, protože trasu si prostě nemůžete naplánovat tak, abyste se vyhnuli všemu, čeho se bojíte. Nemůžete utéct sami před sebou a je to tak lepší. Někdy si myslím, že nás zocelují jen těžké úkoly a také nás mění – míli dlouhá ranvej a devět set padesát kil paliva. Eskadry černých mraků, které si na vás brousí zuby z každého koutu oblohy, a světlo ubývající s každou minutou. Není možné, abych tohle absolvovala a zůstala stejná.

Vyrovnám křídla a silou se opřu do kniplu, blesky fotoaparátů vyšlehnou, pak dlouhá série červených praporků. Sto osmdesát metrů po ranveji, nos letadla se zvedá, nemožné, pak i ocas a už jsem na šerící se obloze a v dešti nad šedozeleně kostkovaným Swindonem. Předě mnou leží Irské moře, všechna ta černočerná voda, která je připravena chňapnout a zastavit mi srdce. Ty šmouhy světla, to je Cork. Sytá černá Labradoru. Neustálý vzlykot stroje, který koná práci, pro niž byl vyroben.

Nos nadskakuje, s námahou pilotuju v cákajícím dešti, razím si cestu výš, abych ten skličující nečas setřásla. Instinkt pro létání mám v rukou, hodiny praktického výcviku taky, pak je tu ještě ta záhadnější a zásadní věc, tedy, že to mám udělat, že jsem tu vždycky byla proto, abych tohle uskutečnila, abych touto vrtulí, křídly z lakovaného plátna a šestatřiceti hodinami v temnotě vyšila své jméno na nebe.

Tato výzva se poprvé objevila přede dvěma lety, stalo se to v hlučném londýnském baru White Rhino, Bílý nosorožec, se stěnami obloženými cedrovým dřevem. Na talíři před sebou jsem měla hovězí medailonky s pepřem, blanšírovaný chřest, každý výhonek byl stejně tenký jako můj malíček a před každým z nás stála sklenice tmavého klaretu. A pak se J. C. Carberry, jako s posledním chodem, vytasil se smělým nápadem: *Ještě nikdo nikdy nezdolal Atlantik z téhle strany, z té těžké, ani muž, ani žena. Co vy na to, Beryl?*

V té době ještě Mollison velkou louži nepřeletěl a nikdo si nedovedl představit letadlo, které by něco takového zvládlo, ale J. C. měl víc peněz, než mohl utratit, a zápal pro věc jako nějaký Magalhães nebo Peary. A bylo to tu: bezbřehý oceán, tisíce mil ledového panenského vzduchu, jasná hranice a žádné letadlo. *Chcete to zkusit?*

J. C. měl oči jako acháty. Sledovala jsem, jak mu září, a pomyslela si, že by tu měla být jeho krásná žena Maia, v šatech z bílého hedvábí a s dokonalým účesem, ale zahynula už před lety při jedné úplně obyčejné hodině létání v Nairobi, kdy nefoukal vítr a počasí bylo příznivé. Šlo o první letecké neštěstí, které se odehrálo v naší blízkosti, ale nebylo poslední. Mnoho dalších drahých duchů na nás teď z minulosti hledělo, odlesk jejich rouch pableskoval na okrajích vinných sklenic a připomínal nám, jak byli nepokojní a skvělí. Já nepotřebovala nic připomínat. Nezapomněla jsem na ně ani na okamžik – a když jsem se setkala s upřeným pohledem J. C., cítila jsem, že jsem připravená ty duchy přitáhnout ještě blíže. *Ano*, odpověděla jsem a pak jsem to zopakovala ještě jednou.

Zanedlouho mizí i ty poslední zbytky světla z roztrhaných okrajů oblohy a zůstává jen déšť a pach benzinu. Letím ve výšce šesti set metrů nad mořem a poletím tak skoro dva dny. Husté mraky spolky měsíc i hvězdy – tma je tak neproniknutelná, že mi nezbývá než letět jen podle přístrojů, mrkáním zahánět únavu a upřeně sledovat matně osvětlené ciferníky. Nemám žádnou vysílačku, takže zvuk a síla mého motoru a protivítr v rychlosti čtyřiceti uzlů působí konejšivě. I bublání a šplouchání benzinu v nádržích mě uklidňuje, až do chvíle, kdy po čtyřhodinovém letu začíná

motor náhle zlobit. Prská a píská a najednou přestane fungovat. Ticho. Ručička výškoměru začne děsivou rychlostí klesat. Dostane mě to do jakéhosi tranzu, ale ruce vědí, co mají dělat, i když mozek zůstává utlumený a nehybný. Musím jen sáhnout po ventilu a přehodit nádrž. Motor pak zase naskočí. Naskočí. Uklidňuju ruku a natáhnu ji, prsty se snaží nahmatat stříbrný přepínač. Když se to podaří, je slyšet uklidňující cvaknutí, ale motor nic. Gull stále ztrácí výšku, tři sta třicet metrů, pak dvě stě čtyřicet. Ještě níž. Mraky kolem se krátce rozestoupí a já zahlédnu hrozivé vlny se zpěněnými hřebeny. Vlny se po mně natahují a nesmírná obloha mě tlačí dolů. Znovu cvaknu přepínačem, snažím se, abych se neroztřásla nebo nezpanikařila. Jsem připravená na všechno, jak nejlíp umím, ale je člověk opravdu někdy připraven na smrt? Byla na ni připravena Maia, když viděla, jak se jí země řítí vstříc? A byl na ni připraven Denys toho hrozného dne nad Voi?

U levého křídla se zablýskne, je to jako vánoční prskavka, vzduch se elektrizuje – a já mám najednou pocit, že tohle všechno se už stalo, možná mnohokrát. Snad jsem tu byla vždycky a letěla střemhlav směrem k sobě. Pode mnou je bezcitná voda, už na mě čeká, ale já myslím na Keňu. Na své Rift Valley – Longonot a rozeklaný okraj Menengaie. Na jezero Nakuru se zářivě růžovými těly plameňáků, na vysoké a nízké svahy, Kekopey a Molo, Njoro a na třpytící se trávník před klubem Muthaiga. Zdá se, že právě tam mířím, i když vím, že je to nemožné – jako by vrtule krájela roky a obrátila mě dozadu a současně nekonečně dopředu, osvobozovala mě.

Ach, říkám si v duchu a letím dolů tmou, slepá ke všemu ostatnímu, nějak jsem se otočila k domovu.

ČÁST PRVNÍ

1.

Než se Keňa stala Keňou, když byla miliony let stará a přitom pořád tak nějak nová, patřilo to jméno jen naší nejnádhernější hoře. Byla vidět z naší farmy v Njoru, v britském Východoafrickém protektorátu – s rozeklaným vrcholem na konci rozlehlé zlaté pláně, ten vrchol byl pokrytý ledem, který nikdy úplně neroztál. Za námi se modral prales Mau s proužky lehké mlhy. Před námi se svažovalo údolí Rongai a táhlo se do dálky, na jedné straně ohraničené zvláštním, vysokým kráterem Menengai, který domorodci nazývají Hora Boha, a na druhé straně vzdáleným pohořím Aberdare, oblémi šedomodkými kopci, které za soumraku nabývaly kouřově purpurového odstínu, než splynuly s noční oblohou.

Když jsme sem v roce 1904 poprvé přijeli, farma sestávala jen z patnácti set akrů netknutého buše a tří větrem a deštěm ošlehaných srubů. „Tohle?“ nechtěla věřit matka a vzduch kolem ní bzučel a mihotal se jako živý. „To jsi opravdu všechno prodal kvůli *tomuhle*?“

„Ostatní farmáři začínají i na drsnějších místech, Claro,“ pravil můj otec.

„Ty přece nejsi žádný farmář, Charlesi!“ vykřikla a dala se do pláče.

Otec byl vlastně koňák. Vyznal se v dostizích a honech na lišku a závodních dráhách a živých plotech Leicesterského hrabství. Ale uviděl reklamní letáky s lákavými nabídkami levné imperiální půdy a dostal nápad, který ho už neopustil. Odjeli jsme z Westfield House, kde jsem se narodila, a cestovali sedm tisíc mil, přes Tunis a Tripolis a Suez, vlny byly jako velké šedé hory polykající oblohu. Pak přes přístav Kilindini do přístavu v Mombase, který voněl ostrým kořením a sušícími se rybami, potom přestoupit do vlaku, který se jako had plazil směrem k Nairobi; okna byla v tom horku pokrytá červeným prachem. To všechno

jsem si s úžasem prohlížela, byla jsem tak rozrušená jako dosud nikdy. Tohle místo se nepodobalo ničemu, co jsem kdy předtím viděla.

Zabydleli jsme se a pracovali, abychom náš nový domov učinili obyvatelným, bojovali s divokou přírodou, která nám naše zásahy oplácela se stejnou zarputilostí. Náš pozemek neměl žádné vytyčené hranice, natož plot, a srubům chyběly běžné dveře. Pruhované guerézy s hedvábnou srsť prolézaly jutovou tkaninou, kterou jsme měli v oknech. Záchod a kanalizace tu byly jevem zcela neznámým. Když příroda zavolala, vyšli jste do noci, kde na vás mohlo číhat cokoli, stáhli jste si kalhoty a vystrčili na to pozadí a mohli jste si přitom pískat, abyste zahnali strach.

Našimi nejbližšími sousedy byli lady a lord Delamero-vi, bydleli asi sedm mil od nás, na konci pěšiny prosekané v buši. Byli baron a baronka, ale jejich tituly je nezachrá-nily před spaním v typickém přístřešku zvaném *rondavel*. Lady D. spala s nabitým revolverem pod polštářem a radila mé matce, aby se zařídila také tak – ale ta by na to nikdy nepřistoupila. Nechtěla střílet hady ani si lovit večeři. Nechtěla se vláčet celé míle s vodou a přitom si nemoci dopřát ani pořádnou koupel, nechtěla žít celé měsíce mimo civilizaci. Nebyla tu žádná společnost. Člověk měl věčně špinavé ruce. Zdejší život byl prostě moc těžký.

Po dvou letech si matka zajistila lodní lístek na cestu zpátky do Anglie. Můj bratr Dickie měl odplout s ní, protože byl křehký a slaboučký a africké klima už by dlouho nevydržel. Bylo mi pět, když oba nastoupili do vlaku, který jezdil dvakrát týdně do Nairobi, s lodními kufry, kapesníč-ky a v cestovních botách. Bílé pero na matčině klobouku se chvělo, políbila mě na rozloučenou a šeptla mi, abych byla statečná. Věděla, že to zvládnu, protože jsem velká a silná holčička. Za odměnu mi pošle krabici lékořicových a hruškových bonbonů z jednoho obchodu na Piccadilly, o které se nebudu muset s nikým dělit.

Dívala jsem se, jak vlak rachotí pryč po černých kolejích, a nějak jsem nemohla uvěřit, že skutečně mohla odjet. I když už poslední kymácející se vagon spolkl vzdálené žlu-té kopce a otec se ke mně otočil připravený k návratu na farmu a ke své práci, připadalo mi, že je to všechno nějaký

omyl, nějaké hrozné nedorozumění, které se co nejdřív vysvětlí. Maminka a Dickie vystoupí na další stanici nebo se v Nairobi otočí a druhý den budou zase zpátky. Když se to nestalo, čekala jsem dál, naslouchala vzdálenému dunění vlaku, upírala pohled k obzoru a srdce se mi chvělo nedočkavostí.

Uplynuly celé měsíce a matka nenapsala ani řádku, neposlala ani stručný telegram, ale potom dorazily slíbené bonbony. Krabice byla těžká a bylo na ní napsáno jen moje jméno – Beryl Clutterbucková – rukopisem mé matky plným kudrlinek. Už jen pohled na její úhledné písmo, na ty známé smyčky a obloučky, mi okamžitě vehnal slzy do očí. Věděla jsem, co ten dárek znamená, a už jsem si nemohla dál nic namlouvat. Popadla jsem krabici do náručí, odnesla si ji do skrytého koutku, kde jsem snědla co nejvíc pocukrovaných pamlsků a pak jsem je vyzracela do džberu.

Otec mi uvařil čaj, který jsem nedokázala vypít, a já se konečně odvážila zeptat na to, čeho jsem se děsila nejvíce: „Maminka a Dickie už se nevrátí, že?“

Ztrápeně se na mě podíval. „Nevím.“

„Možná čeká, že my pojedeme za ní.“

Nastalo dlouhé ticho a pak připustil, že to tak nejspíš je. „Teď je ale náš domov tady,“ pronesl potom. „A já ho v této chvíli nedokážu opustit. Ty ano?“

Můj otec mi dával na vybranou, ale nebylo to jednoduché. Nezeptal se: Zůstaneš tady se mnou? Pro zdejší život se rozhodl už před mnoha měsíci. Chtěl jen vědět, jestli bych to tu uměla milovat stejně jako on. Jestli bych tomu místu odevzdala své srdce, i kdyby se matka nikdy nevrátila, a já bych tedy žádnou matku neměla, možná už nikdy.

Jak jsem mohla odpovědět? Všechno kolem, poloprázdný příborník, mi připomínalo věci, které tu dřív byly a už nejsou – čtyři porcelánové šálky na čaj se zlatými okraji, cinkot jantarových korálků náhrdelníku, který maminka tak ráda nosila. To, že tady už není, křičelo ze všech koutů, bolelo mě to, připadala jsem si prázdná a ztracená. Nevěděla jsem, jak mám na maminku zapomenout, a táta zase nevěděl, jak mě má utěšit. Posadil si mě na klín – byla

jsem taková vyčouhlá, samá ruka samá noha a pořád poněkud ušmudlaná – a chvíli jsme jen tak mlčky seděli. Od lesa se ozvaly poplašené skřeky damanů. Jeden z našich anglických chrtů zvedl hladké ucho a pak se zase pohroužil do spokojeného spánku u krbu. Otec nakonec vzdychl. Objal mě, setřel mi rychlým polibkem slzy a postavil mě na zem.

2.

Mwanzo je svahilské slovo, které znamená začátek. Ale někdy musí všechno nejdříve skončit, dno odpadnout, všechno světlo vyprchat a zhasnout, než může nastat pořádný začátek. Odchod mé matky byl právě takový, i když jsem si to hned neuvědomila. Dlouho jsem z toho byla zmatená, působilo mi to bolest a cítila jsem hrozný smutek. Jsou moji rodiče ještě manželé? Má nás maminka ještě ráda a stýská se jí po nás? Jak mě tu mohla nechat? Nedokázala jsem se na tohle všechno otce zeptat. Nebyl žádná měkkota, jako někteří tatínkové bývají, a já nevěděla, jak se mu mám se svými tak důvěrnými a bolestnými pocity svěřit.

Pak se něco stalo. V lese Mau na našich pozemcích žilo několik rodin kmene Kipsidži. Obývali chatrče z bláta a proutí ve vesnici obehnané hradbou vysokého trnitého houští, říkalo se jí *boma*. Nějak pochopili, co mi schází, nepotřebovali se na nic ptát. Zakrátko mě vzali mezi sebe a slavnostně mi připevnili k pasu ulitu *kauri*. Houkala se na koženém řemínku a měla mi připomínat tu moji zavřenou mušličku mezi nohama a chránit mě před zlými duchy. Každá kipsidžská dívka takovou dostávala hned při narození. Já byla bílou dcerou jejich bílého *bwany*, ale stalo se mi něco nepřírozeného a bylo nutno to dát do pořádku. Žádnou africkou matku by nikdy ani nenapadlo opustit svoje dítě. Víte, byla jsem zdravá, žádný mrzáček nebo neduživý chcípáček. Tak začali tím, že mě přejmenovali na Lakwet, což znamená malé děvčátko.

Byla jsem hubená a kolenatá, se záplavou neposlušných světlých kudrn, ale mé nové jméno a nové místo, kde jsem mohla trávit čas, mě utužilo. Protože jsem neustále běhala nahoru na kopec, kde kipsidžská osada ležela, a zase dolů,

kůže na chodidlech mi ztvrdla jako podrážky. Náš pozemek, tedy některé jeho části, mě dříve děsil a naháněl mi strach. Teď se mi stal stejně důvěrně známým jako zebří kůže, ze kterých jsem měla příkrývky. Když se setmělo, zachumlala jsem se pod ně a pozorovala, jak náš malý bosý sluha nesyšně vchází do mého pokojíku a rozsvěcí lampičku proti hurikánu. Někdy její nečekané světlo a zasyčení zahnal do úkrytu malé ještěrky, vydávaly přitom zvuk podobný šustění slámy. Pak nastala výměna stráží, denní hmyz – sršni, vosy a hrnčířky – si zalezl do hliněných hnízdeček vyvrtaných v kruhových zdech mého pokoje a probudili se cvrčci a spustili své skladby v rytmu, který znali jen oni. Já pak takhle čekala hodinu nebo déle, sledovala jsem, jak na nábytek v mém pokoji vyrobený z beden od parafínu padají stíny, ty bedny se podobaly jedna druhé a stíny je zaoblily a změnily jejich tvar. Naslouchala jsem, dokud neumlkl otčův hlas, a pak jsem vyklouzla otevřeným oknem do inkoustové tmy za svým kamarádem jménem Kibii, kterého jsem vždycky našla v jeho srubu u nízkého praskajícího ohně.

Jeho matka a další ženy pily tmavý čaj z kůry a kopřiv a vyprávěly příběhy o tom, jak všechno vzniklo. Tam jsem se naučila většinu toho, co umím ze svahilštiny, dychtila jsem po dalších a dalších příbězích... dozvěděla jsem se, proč hyena kulhá a chameleon je tak trpělivý. Že vítr a déšť kdysi byli lidé, pak ale nezvládli nějaký důležitý úkol a byli vyhnáni na nebesa. Ženy, které ty legendy vyprávěly, byly vrásčité a bezzubé nebo černé jako leštěné ebenové dřevo, nosily světlý splývavý oděv zvaný *shuka*, který odhaloval jejich dlouhé svalnaté končetiny. Milovala jsem je i jejich příběhy, ale víc jsem chtěla být s Kibiim a dalšími *totos*, kteří se stávali bojovníky, mladými *morany*.

Role dívek ve vesnici byla zcela jiná, staraly se pouze o domácnost. Moje postavení se odlišovalo – byla jsem takovou bílou vránou, které se tradiční výchova dívek v Kibii-ově rodině netýkala a vlastně ani běžná výchova bělošek. Každopádně mi tenkrát dospělí kmene dovolili trénovat s Kibiim: házet oštěpem a lovit prase bradavičnaté, učit se pohybovat v terénu tiše a obratně, tak jako se tomu učil Kibii od *arapa* Mainy, svého otce, který byl náčelníkem bojovníků ve vesnici a také mým ideálem síly a neohrože-

nosti. Naučila jsem se střílet z luku a lovit holuby hřivnáče a brkoslavy, zacházet s bičem a se smrtící přesností házet dřevěnou sukovicí. Kibiiho jsem dorostla a pak i přerostla, uměla jsem stejně lehce jako on běhat vysokou zlatou trávou, nohy jsme měli pomoučené prachem.

Často jsme s Kibiiim chodili potmě na procházky, kolem čerstvě pokosené trávy, která vyznačovala hranici našeho pozemku, a pak jsme se vnořili do vlhkých neposečených travin a rosa nám chladila boky, vzali jsme to kolem kopce Green Hill, Zelený vrch, až k okraji lesa, který nás lákal hlouběji a hlouběji. V noci se jím plížili levharti. Viděla jsem otce, jak na ně líčí návnadu, kozu, která se začala třást, když ucítila šelmu, otec pak přiložil pušku k líci a doufal, že nemine. Všude kolem číhalo nebezpečí, ale my jsme znali všechny noční zvuky a věděli, co znamenají, zpěv cikád a stromových žab, vířsknutí tlustých, krysám podobných damanů, kteří jsou ale ve skutečnosti vzdálení příbuzní slonů. Slony jsme někdy slyšeli, v dálce se prodírali bušem, ale pach koní je děsil a málokdy se přiblížili. V dírách vibrovali hadi. Ti na stromě se dokázali spustit a viset jako kus provazu nebo se hladkým břichem ovinout kolem právě tak hladkých větví mahogy.

Celá léta jsem s Kibiiim trávil tyhle nádherné pozdní večery a dlouhá, líně plynoucí odpoledne, kdy jsme lovili nebo se projížděli na koních, zatímco divočina se – s pomocí mačet, provazů, nohou a lidského potu – měnila v řádná pole. Otec pěstoval kukuřici a pšenici, kterým se tu dařilo. Za vydělané peníze koupil dva nepoužívané parní stroje, které někde objevil. Ty se pak staly bušícím srdcem našeho mlýna na mouku a Green Hills, Zelené vrchy, se proměnily na nejrušnější dopravní tepnu v Njoru. Zakrátko jste se mohli postavit na kopec a shlížet přes terasovitá pole se vzrostlou kukuřicí na dlouhou řadu volských potahů, které do našeho mlýna vozily zrní. Mlýn fungoval bez přestávky, počet našich dělníků se zdvojnásobil a pak ztrojnásobil, jezdili sem muži z kmene Kikujů, Kavirondů, Nandiů a Kipsidžiů, ale i Holanďané, a všichni poháněli bičem své voly. Otec strhl plechové boudy a vystavěl stáj, pak několik dalších, naplnil je senem a v boxech stáli ti nejlepší plnokrevníci z Afriky nebo dokonce celého světa, jak mi později řekl.

Ještě pořád jsem někdy před spaním myslela na maminku a Dickieho, naslouchala nočním zvukům, které sem doléhaly ze všech stran, vytrvalému signálu, že život zde neutuchá ani v noci. Nikdy nepřišel žádný dopis, alespoň mně tedy ne, takže představovat si, jak žijí, byl pouhý pokus. Náš bývalý dům prodali. Ať se pak usadili kdekoli, tamní hvězdy a stromy byly úplně jiné než ty, které jsme měli my tady v Njoru. Určitě i déšť a teplo a barva odpoledního slunce. A každého dne každého měsíce jsme byli my tady a oni tam, daleko od sebe.

Postupem času pro mě bylo stále těžší vybavit si matčin obličej, to, co mi říkala, naše společné dny. Ale mnoho dní leželo ještě přede mnou. Prostíraly se dál, než bych si přála nebo kam mohla dohlédnout, podobně jako ta pláň, která se táhla k puklé míse Menengai či k tmavomodrému vrcholku hory Keňa. Bylo jistější hledět dopředu – vytěsnit matku na samotný okraj mysli, kde by mě už nemohla trápit. Když už jsem na ni nedokázala nemyslet, namlouvala jsem si alespoň, že její odjezd byl prostě nezbytný. Byla to taková první zkouška ohněm a mečem, zásadní test, jak zocelit malou Lakwet.

Jedna věc byla ale jistá: patřila jsem na farmu a do buše. Byla jsem součástí trnovníků a vysokých strmých svahů, jakoby otlučených kopců porostlých hustou vegetací, hlubokých roklí mezi nimi a vysoké trávy podobné kukuřičným stonkům. Tohle byl můj domov, a přestože mi jednou protече mezi prsty jako všudypřítomný červený prach, v době mého dětství to byl ráj, ušitý přesně na míru pro mě. Místo, kde jsem znala každý kámen. Jediné místo na světě, pro které jsem byla stvořená.

3.

Zvonec ve stáji zaklínkal a narušil nehybné ticho. Probudil líné kohouty, zaprášené husy, pacholky a podkoní, zahradníky a pastevece. Měla jsem svůj domeček s oblymi stěnami uplácanými z bláta, kousek od otcovy chýše, bydlela jsem tam se svým ošklivým a věrným voříškem Bullerem. Zakňučel, když uslyšel zvuk zvonce, protáhl se ve svém pelíšku v nohách mého lůžka a pak se mi zachumlal pod paži

a přitiskl mi svou hranatou hlavu ke tváři, abych ucítila dotek jeho vlhkého chladného čenichu a pŕlměsíčkové jizvy na temeni psí hlavy. Místo jednoho ucha měl jen silný hrbolatý pahýl, vzpomínku na noc, kdy se do mé chýše vplížil levhart a chtěl ho odvléct. Buller mu roztrhl hrdlo a přibelhal se domů celý od jejich smíšené krve, tvářil se jako hrdina a přitom byl málem mrtvý. Pak jsme ho s otcem kurýrovali a vykurýrovali. Nebyl nijak hezký ani předtím, teď ale vypadal trochu jako medvěd a byl napŕl hluchý. Ale měli jsme ho ještě raději, protože střet s levhartem nezlomil jeho ducha.

Na dvoře na mě v chladném ranním vzduchu čekal Kibii. Bylo mi jedenáct, on byl jen o málo mladší a oba jsme se stali kolečky v dobře fungujícím soukolí farmy. V okolí žily další bílé děti, které chodily do školy v Nairobi nebo se dokonce kvůli škole vrátily zpátky do Anglie, ale můj otec se nikdy nezmínil o tom, že bych mohla také dělat něco podobného. Mou školní třídou byla stáj. Nedlouho po rozbřesku začínala jízda tryskem. Nikdy jsem se neopozdila a Kibii taky ne. Když jsem teď docházela ke stáji, Kibii skákal tak vysoko, jako by měl místo nohou pružiny. Já tyhle skoky rovněž už několik let cvičila a dokázala jsem vyskočit tak vysoko jako on, ale věděla jsem, že bych pak nakonec vyhrála, nesmím to zpočátku přehánět. Kibii skákal a skákal, dával do toho všechno a unavil se. Potom nastala má chvíle a já ho trumfla.

„Až se stanu *moranem*,“ říkával, „budu pít býčí krev a zkyslé mléko, ne kopřivový čaj jako ženská, a pak budu rychlý jako antilopa.“

„Dokázala bych se stát skvělým bojovníkem,“ přesvědčovala jsem ho.

Kibii měl upřímny hezký obličej, a když se rozesmál, bílé zuby se mu blýskaly, jako bych řekla ten nejlepší vtip na světě. Když jsme byli malí, hrozně rád mě zasvěcoval do svého světa, možná proto, že to považoval za takovou dětskou hru. Já byla holčička, navíc běloška a tak dále. Ale jak jsme rostli, všimla jsem si, že vůči mně začíná být skeptický a odmítavý, jako by čekal, že své soutěžení s ním vzdám a smírím se s tím, že naše cesty budou brzy velmi rozdílné. Ale já nic podobného neměla v úmyslu.

„Kdybych měla ten správný výcvik, mohla bych,“ naléhala jsem. „Mohla bych to dělat tajně.“

„Ale kde je pak ta sláva? Kdo by věděl, že jsi ty činy vykonala ty?“

„Já bych to věděla.“

Znovu se rozesmál a otočil se ke dveřím stáje. „Koho dnes projedeme?“

„Nikoho. Táta a já se jedeme kouknout k Delamerovým na chovnou klisnu.“

„Tak já půjdu na lov,“ odpověděl. „Pak uvidíme, kdo z nás prožil zajímavější den.“

Když byli Wee MacGregor a tátův Balmy, na kterém jezdil na vyjíždky, osedlaní, vyjeli jsme do ranního slunce. Kibiiho výzva mi na chvíli zachmuřila čelo, ale postupem času a s ujetými mílemi jsem ji pustila z hlavy. Kolem nás se zvedala mračna prachu a pronikala až pod volně uvázané šátky, do nosů a do úst. Ten prach byl jemná naplavenina, červený jako okr nebo huňatý liščí ocas a byl všudypřítomný. Stejně tak písečné blechy, které připomínaly drobečky červené papriky; přilnuly k čemukoli a nepustily se. Bylo lepší na ně nemyslet, protože stejně jste s nimi nemohli nic dělat. Nemohli jste myslet ani na kousavé bílé mravence, kteří se pohybovali v hrozivých zástupech přes pláň, nemohli jste pomyslet na zmije nebo na slunce, které někdy žhnulo tak palčivě, jako by vás chtělo usmažit nebo sežrat zaživa. Nedalo se nic dělat, tohle všechno patřilo k té zemi a činilo z ní to, čím byla.

Po třech mílích jsme dorazili k malé strouze, červené bláto vyschlo a popraskalo, připomínalo rozvětvené žíly. Přes ni se klenul můstek uplácený z hlíny, ale teď tu byl zbytečný, protože voda vyschla; podobal se páteři nějakého obrovského zvířete, které tu uhynulo. Počítali jsme s tím, že se tu koně budou moct napít. Možná narazíme na nějakou vodu o kus dál, možná ne. Otec chtěl odvést naše myšlenky od nastalého problému, a tak začal mluvit o Delamerovic klisně. Ještě ji neviděl, ale to ho neodradilo, aby už neplánoval, jak ji báječně zařadí do našeho chovu. Vždycky myslel na další hříbě a na to, jak může změnit náš život – a protože tak uvažoval on, já uvažovala taky tak.

„Je to habešanka, ale Delamere tvrdí, že je rychlá a bystrá.“

Otce většinou zajímali plnokrevníci, jenže občas jste narazili na nějaký klenot někde v okolí a táta to věděl. „Jakou má barvu?“ vyptávala jsem se. To mě vždycky zajímalo nejdříve.

„Je světlounce zlatá, s bílou hřívou a ocasem. Jmenuje se Koketa.“

„Koketa,“ opakovala jsem, protože se mi to zvukné slovo líbilo, aniž bych samozřejmě měla ponětí, co znamená. „To sedí.“

„Opravdu?“ rozesmál se. „Myslím, že to teprve uvidíme.“

Lordu Delamerovi všichni dobří známí i já říkali jenom D. Byl jedním z prvních důležitých osadníků kolonie a měl neomylný smysl pro rozpoznání té nejúrodnější půdy. Působil dojmem, že se chce zmocnit celého kontinentu a přimět jej, aby mu poskytoval užitek. Nikdo nebyl ctižádostivější a tvrdohlavější než D., který zároveň dokázal mluvit přímo a bez obalu, pokud šlo o věci, které miloval (půdu, Masaje, svobodu, peníze). Všechno, co dělal a do čeho se pustil, se mu dařilo. Když musel riskovat a šance na úspěch byly mlhavé, tím lépe.

Dokázal vyprávět zajímavé historky, vždycky přitom divoce gestikuloval a neupravené zrzavé vlasy mu padaly do čela. Jako mladík ušel skoro dva tisíce mil somálskou pouští, společnost mu dělal jen neposlušný velbloud, a ocitl se tady, na vysočině. To místo mu okamžitě učarovalo. Když se vrátil do Anglie a začal tam shánět prostředky, aby se mohl v Africe usadit, seznámil se s Florence, odvážnou a temperamentní dcerou hraběte z Enniskillenu, se kterou se posléze oženil. „Vůbec netušila, že ji sem jednou přivleču, třeba i za vlasy,“ říkával s oblibou.

„Jako bys mě *ty* dokázal vléct,“ odpovídala vždycky lady D. šibalsky. „Oba víme, že je to přesně naopak.“

Když naši unavení koně konečně dostali zaslouženou vodu, zavedli nás Delamerovi k malé ohradě, kde se Koketa pásala s několika dalšími kobyilkami a hrstkou hříbat. Už zdálky byla nejkrásnější ze všech, pěkně stavěná a plavá, se skloněnou šíjí a vypracovanou hrudí. Nohy se jí zužovaly

do dokonale tvarovaných spěnek. Když jsme ji pozorovali, zvedla hlavu a otočila se k nám, zpříma se na nás podívala, jako by nás vyzývala, abychom se na ní neopovažovali najít jedinou chybu.

„Je krásná,“ vydechla jsem.

„Ano, a ví to o sobě,“ zažertoval D. Byl to hřmotný muž a vypadalo to, že se pořád potí, ale o tom také většinou rád vtipkoval. Zatímco si modrým bavlněným kapesníkem otíral pramínky potu na spáncích, otec se sklonil a protáhl se mezi břevny do ohrady, aby si klisnu prohlédl důkladněji.

Málokdy jsem byla svědkem toho, že by se mého táty nějaký kůň polekal nebo před ním utekl, a Koketa nebyla výjimkou. Jako by okamžitě vycítila, že ten člověk je pánem situace i jejím pánem, třebaže mu ještě nepatřila. Když si ji prohlížel a hladil ji po hlavě a po nose a pak jí prsty pomalu přejížděl po kohoutku a páteři, jestli nenajde nějaký hrbolek či nerovnost, stála klidně, jen zastříhala ušima a zafrkala sametovými nozdrami. Prohmatával jí slabiny a stehna, pomalu a pozorně. Jako nějaký slepec se dotýkal jejích krásných zadních nohou, kýt a kolen, zkoumal hlezna a spěny. Čekala jsem, až se narovná a zachmuří, ale on pokračoval v prohlídce a ve mně rostla naděje. Když skončil, stoupl si před ni a hladil ji po zaoblených lících. Už jsem to napětí skoro nedokázala vydržet. Kdyby se mu teď nelíbila, po té důkladné prohlídce, asi by mi to zlomilo srdce.

„Proč ji vlastně chcete dát pryč?“ otázal se jejího majitele, aniž z Kokety spustil oči.

„Peníze, samozřejmě,“ odvětil D. a trochu se uchechtl.

„Vždyť ho znáte,“ dodala lady D. „Nová posedlost vřdycky vytlačí ty staré. Teď je jeho hlavním zájmem pšenice a většina koní bude muset jít.“

Prosím, prosím, řekni ano, běželo mi pořád dokola hlavou.

„Tak teď tedy pšenice?“ zopakoval otec, otočil se od Kokety a kráčel zpátky k nám. Zeptal se lady D.: „Neměla byste něco studeného k pití?“

Chtělo se mi vrhnout se klisně k nohám, popadnout ji za máslově žlutou hřívu, vyskočit na ni a ujíždět s ní sama do kopců – nebo domů, kde bych ji zamkla do nějakého tajného boxu a střežila ji svým vlastním tělem. Mé srd-

ce už si získala a určitě si získá i otcovo – *věděla jsem to* –, i když zatím nedal nic najevo. Vždycky dovedl ovládat své emoce, což z něj dělalo výborného obchodníka. Oba muži by dokázali po zbytek dne pokračovat v tomto duchu, vyměňovat si věcné poznámky a nevyslovit nic přímo, každý by opatrně vážil slova a dával si pozor, aby neprohrál. Bylo to všechno k zbláznění, ale nedalo se dělat nic jiného než přetrpět cestu do domu, kde se pánové posadili ke stolu k láhvi žitné whisky a limonádě a začali hovořit, aniž něco řekli, a smlouvat, aniž smlouvali. Sedla jsem si na rohož před krbem a trucovala.

K Delamerově farmě jménem Equator patřilo víc půdy a pracoval tam přinejmenším stejný počet dělníků jako u nás v Green Hills, přesto si manželé ponechali původní příbytek, tedy dva velké hliněné *rondavely* s udusanou podlahou, hrubými okny a závěsem z pytloviny místo dveří. Ale lady D. je vybavila pěknými věcmi, které, jak mi pověděla, patřily její rodině už stovky let: těžkou mahagonovou postelí s nebesy s bohatě vyšívanou pokrývkou, obrazy ve zlacených rámech, dlouhým mahagonovým stolem s osmi stejnými židlemi a ručně vázaným atlasem, který jsem si při každé návštěvě hrozně ráda prohlížela. Toho dne jsem však byla tak nervózní, že mě mapy nezajímaly, dokázala jsem jen sedět na rohoži a tisknout zaprášené paty k sobě, kousala jsem se do rtů a přála si, aby se ti dva už dohodli.

Lady D. si nakonec ke mně přisedla, narovнала si bílou bavlněnou sukni a opírala se dlaněmi o rohož. Nebyla to žádná naparáděná primadona a to se mi na ní vždycky líbilo. „Mám docela dobré sušenky, kdybys chtěla.“

„Nemám hlad,“ zamumlala jsem. Ale měla jsem hlad jako vlk.

„Vlasy máš pokaždé bujnější než dřív.“ Zlehka ke mně přisunula talíř se sušenkami. „Taková krásná barva. Vlastně se podobá Koketině hřívě.“

To mě dostalo. „Opravdu?“

Přikývla. „Mohla bych ti je trochu rozčesat?“

Moc se mi nechtělo sedět bez hnutí a nechat se česat, ale dovolila jsem jí to. Měla krásný kartáč se stříbrnou rukojetí a jemnými bílými štětinami, které jsem vždycky ráda hladila. V našem domě už nebyly žádné věci, které mají ženy

rády, žádné hedvábí, satén, parfémy, šperky nebo pudřenky. Ten kartáč, to bylo něco velmi speciálního. Lady D. mě česala, tiše si přitom propěvovala a já se vrhla na sušenky. Brzy na talíři zůstalo jen pár drobečků z máslového těsta.

„Kde jsi přišla k té ošklivé jizvě?“ zajímala se.

Podívala jsem se na čerstvě srostlou kůži na šrámu, který se mi táhl zpod roztřepeného okraje šortek – dlouhá čára zvrásnělé kůže skoro přes půlku stehna. „Bojovala jsem s *totos*.“

„S *totos* nebo s prasaty?“

„Nařezala jsem jednomu kipsidžskému klukovi a praskla jsem s ním přes rameno na zem. On se za to styděl, takže si na mě počkal v lese a řízl mě nožem svého táty.“

„Cože?“ vyjekla polekaně.

„Tak jsem mu to musela vrátit, že jo?“ pokračovala jsem s těžko potlačovanou pýchou v hlase. „Teď vypadá mnohem hůř než já.“

Lady D. mi vzdychla do vlasů. Věděla jsem, že jí to působí starost, ale už nic dalšího neřekla, a já se tedy oddala příjemným dotekům kartáče, kterým mi přejížděla po temeni hlavy. Bylo to tak příjemné, že jsem napůl spala, když oba muži konečně vstali a podali si ruce. Vyskočila jsem a málem se skácela lady D. do klína. „Je naše?“ vyhrkla jsem a hnala se k nim.

„Clutt smlouvá jako hyena,“ prohlásil D., „popadne člověka a nepustí ho. Málem mi tu klisnu ukradl pod zadkem.“ Smál se a táta se chechtal taky a poplácával ho po rameni.

„Že to teď Beryl sluší?“ vložila se do toho lady D. Postavila se za mě a položila mi dlaň na hlavu. „Už jsem myslela, že jí za uchem objevím sykorčí hnízdo.“

Otec se začervenál a odkašlal si. „No, já bohužel nejsem moc dobrá chůva.“

„Ani nemusíte být,“ zastal se ho zhurta D. „To děvče je prima. Jen se na ni koukni, Florence. Je silná jak mula.“

„Ach tak. Všichni si přejeme mít raději muly místo dcer.“

Bylo to míněno v dobrém, přesto mi ta krátká přestřelka způsobila jakýsi podivný zmatek v hlavě. Když jsme za hodinu vyrazili domů – klisna byla zaplacená a oba muži se dohodli, jak Koketu dopraví na naši farmu – zdálo se mi,

že i otec je nějak znepokojený. Jeli jsme mlčky a rudé slunce pomalu klesalo níž a níž na plochem nebi. V dálce jsme viděli vzdušný vír, točil se jako derviš a přesunul se do skupinky akácií, odkud vyplašil velké hejno supů. Jeden nám pomalu přeletěl nad hlavami, jeho stín nad námi spočíval tak dlouho, až jsem se otrásla.

„Přiznávám, že mi to všechno někdy uniká,“ promluvil otec, když sup odletěl.

Věděla jsem, co tím míní; neušlo mi, jak se lady D. dívala na mou jizvu a na to, jak jsem neupravená. Věděla jsem, že otec „tím vším“ myslí mě, svou dceru.

„Máme se dobře,“ namítla jsem a poplácala Wee MacGregora po šíji. „Nechci, aby bylo něco jinak.“

Neřekl nic, slunce se klonilo k západu. Takhle blízko rovníku neexistuje téměř žádný soumrak. Den přejde v noc během několika minut, ale ty minuty jsou krásné. Všude kolem rostla žlutá tráva a vlnila se jako moře, občas ustoupila nějaké noře mravenecníka, místům rozrytým od prasat nebo hrbolatému termitišti, ale nikdy nezmizela úplně. Člověk měl dojem, že buš nikde nekončí – že bychom takhle mohli jet věčně, unášeni vlnící se trávou a pocitem dálky, dál a dál až donekonečna.

4.

Když Koketa dorazila, ihned se stala miláčkem farmy. Protože jsme neměli žádné jiné koně se zlatou srstí, všichni *totos* chtěli být pořád kolem ní a hladit ji. Zdálo se, že září a přináší štěstí, a několik měsíců šlo všechno hladce, klisna si u nás dobře zvykla a otec začal přemýšlet a plánovat, který kůň by se k ní nejlépe hodil, aby získal co nejkrásnější hříbě. Pro chovatele koní je křížení tou nejvážnější věcí. Už předtím, než jsem uměla číst, jsem věděla, že každý plnokrevník je potomkem arabských a orientálních hřebců ze 17. a 18. století, zkřížených s hrstkou těch nejlepších anglických klisen. V *Souborné knize o rodokmenech* byla s láskou a pečlivostí zaznamenána dlouhá linie křížení. U večeře jsme ji otevírali a pročítali, také jsme listovali tlustou černou knihou záznamů o našem vlastním chovu – byla to taková naše bible.

Po několikátýdenním rokování bylo rozhodnuto, že až bude Koketa v říji, obskočí ji Referee. Byl to náš nejsvětější ryzák, pěkně stavěný, vysoký asi patnáct a půl dlaně, s dobrými kopyty, širokou hrudí a dokonale rovnýma nohama. Měl dlouhý lehký krok a běhal bez sebemenší námahy. Hodně jsme mluvili i o hříběti – které se narodí jedenáct měsíců po úspěšném připuštění a bude po otci rychlé, zatímco po matce zdědí lesklou srst a elegantní pohyby. Už jsem si ho dokázala úplně živě představit. To, že jsme o něm pořád mluvili, mu dalo jasnou podobu.

Jednoho dlouhého dusného odpoledne jsme seděli s Kibiiim pod akácií na kraji velkého dvora, já si v duchu přeříkávala jména pro budoucí hříbě a některá jsem vyslovovala nahlas. Za namodralým kruhem stínu byla zem jako kus horkého vyklepaného plechu; kdybyste se na ni odvážili šlápnout, páčila by jako žhavé uhlíky. Dopoledne jsme strávili ježděním tryskem a pak jsme pomáhali napustit několik desítek koňských uzdeček olejem, až nám z toho prsty dřevěněly. Teď už jsme měli volno, ale zároveň jsme neměli stání, horko píchalo jako jehly.

„Co třeba Jupiter nebo Apollo?“ navrhla jsem.

„Měl by se jmenovat Šakal. To je hezcí jméno pro hřebčka.“

„Šakalové jsou tak obyčejní.“

„Šakalové jsou chytří.“

Než jsem ho stačila přehádat, uviděli jsme sloup kouře. Byl to ten hlučný vlak z Nairobi, tucet vagonů, které sebou na kolejích tak házely, až jste čekali, že jeden uletí nebo se rozmlátí na kousky. Kibii se otočil a koukal se dolů ze stráně. „Tvůj táta čeká nějakého koně?“

Myslela jsem, že nečeká nic, ale viděli jsme, že vyběhl ze stáje, uhlazuje si vlasy a upravuje cípy košile. Mžoural z kopce proti ostrému slunci, pak rychle vykročil k našemu novému fordu a startoval klikou vrtošivý motor. Ani jsme se s Kibiiim neptali, jestli můžeme jet s ním, rovnou jsme se rozběhli k vozu a škrábali se dozadu.

„Ne, tentokrát ne,“ zarazil nás a sotva vzhlédl od kliky. „Nebude tam pro všechny dost místa.“

Pro všechny? „Někdo přijede na návštěvu?“

Neodpověděl, usedl za volant a odjel, zavalil nás mrač-

nem růžového prachu. Ani ne za hodinu jsme slyšeli, jak vůz supí zpátky do kopce, a zahlédli jsme v něm něco bílého. Dámské šaty. Klobouk se stuhami a rukavičky až k loktům. Ve voze seděla nějaká žena, krásná, se spoustou vlasů černých jako havraní křídlo, nad hlavou držela půvabný slunečník lemovaný krajkou, který nevypadal, že někdy zazil den v buši.

„Beryl, toto je paní Orchardsonová,“ představil mi ji otec, když vystoupili. Vzadu spočívaly dva velké kufry. Takže nepřijela jen na svačinu.

„Jsem tak ráda, že tě konečně vidím,“ pravila paní Orchardsonová a rychle si mě prohlédla od hlavy až k patě. *Konečně?* Myslím, že jsem na ni drahnou chvíli hleděla s otevřenou pusou.

Když jsme vešli do hlavního domu, rozhlížela se kolem s rukama lehce založenýma v bok. I když to tu otec zařídil jednoduše, dům po řadě vylepšení teď vypadal slušně a už to nebyla ta někdejší původní chýše. Ale paní Orchardsonová nikdy nic takového neviděla. V oknech byly pavučiny a krby zanesené pořádnou vrstvou sazí. Ubrus z voskovaného plátna už nebyl vyměněný celé roky, vlastně od té doby, co moje matka odjela. Malá lednička na dřevěné uhlí, kde jsme uchovávali máslo a smetanu, žlukle páchla jako kal na dně rybníka. Zvykli jsme si na to stejně jako na cokoli jiného. Po stěnách byly rozvěšené různé trofeje z našich lovů – levhartí a lví kůže, rohy antilopy kudu podobné vývrtce na láhve, pštrosí vejce velikosti lidské lebky. Nebyly tu žádné obvyklé ozdobné předměty, ale nám tu bylo bez takových serepetiček dobře.

„Paní Orchardsonová souhlasila s tím, že nám tu bude dělat hospodyní,“ vysvětlil mi otec a paní si mezitím stáhla rukavice. „Bude bydlet v hlavním domě. Místa je tu dost.“

„Aha,“ hlesla jsem přiškrceným hlasem. Byla tu místnost, která se dala použít jako ložnice pro hosty, ale tam jsme skladovali postroje, parafín, konzervy a vůbec všemožné haraburdí, které jsme nechtěli mít na očích nebo ho pořád někam sklízet. Ta místnost byla důkazem, že opravdu *potřebujeme* hospodyní. Ale kam teď uložíme hosty, když ta paní, která není hostem, přijela, aby tu všechno změnila?

„Běž se kouknout do stáje, než to tady všechno připraví-

me,“ vyzval mě otec tónem, který vylučoval jakékoli vykrucování z mé strany.

„To je dobrý nápad,“ souhlasila paní Orchardsonová. „Já zatím přichystám svačinu.“

Rážovala jsem přes dvůr a zuřila jsem. Připadala jsem si v pasti, svět se proti mně spíkl, zmenšil se náhlou skutečností, že se tu objevila nějaká paní Orchardsonová, a já neměla zdání, co má za lubem a jaká bude. Když jsem se vrátila, byla už převlečená do obyčejné sukně a blůzky na knoflíčky, přes to si uvázala čistou bílou zástěru. Do čela jí spadl uvolněný pramen černých vlasů, když otci nalévala čaj z kouřící konvice. Táta se usadil do pohodlného křesla a nohy si položil na nízký stolek. Hleděl na ni jako na starou známou.

Já jen na oba zírala. Nebyla jsem pryč ani hodinu, a ona už tu stačila nadělat nějaké změny. Čajník byl její. Vydrhla ubrus. Pavučiny zmizely a už tu možná nikdy nebudou. Její péči a zásahům tady nic dlouho neodolá. Zdálo se, že se jí nic nedokáže ubránit.

Otec mi řekl, abych ji oslovovala paní O. V následujících dnech vybalila své lodní kufrы a naplnila je věcmi z domu – zaprášenými trofeji, zbytečnými cetkami a několika kousky oblečení, které tu zanechala matka. Bylo to součástí jejího plánu „vzít to tu pevně do ruky“ – ráda to často opakovala. Milovala pořádek a mýdlo a rozdělila den do několika úseků, aby se všechno dalo zvládnout. Dopoledne bylo vyhrazeno učení.

„Teď musím jezdit na koni,“ sdělila jsem jí hned zpočátku, naprosto přesvědčená, že otec bude na mé straně.

„Oni to zvládnou i bez tebe, že?“ pravila suše a táta jen něco zahuhlal a rychle se klidil z domu.

Během týdne ho přesvědčila, že musím nosit boty. Za pár neděl mě sešněrovala do šatů podle anglické módy a vplétala mi stuhý do vlasů, přestala jsem nosit *shuku* a bylo mi řečeno, že nemám jíst rukama. Neměla jsem zabíjet hady a krtky a ptáky svým *rungu* ani jíst s Kibiiho rodinou. Neměla jsem lovit prasata a levharty s *arapem* Mainou, ale měla jsem se řádně vzdělávat a naučit se spisovně anglicky.

„Nechal jsem tě tu běhat jako nějakou divošku a ty to